

Cultuurhistorisch Centrum Oldambt

Jaarverslag 2025

CHC Oldambt

Inhoudsopgave

Woord vooraf door het bestuur	1
Inleiding door de directie	3
2025 in cijfers	4
2025 in samenwerkingen	5
Activiteiten 2025	6
Communicatie, marketing en bereik	9
Reflectie op de Cultural Governance Code	10
Financieel overzicht	11
Organisatie en contact	13

Woord vooraf door het bestuur

Na een heroriëntatie van onze missie en visie in 2024, werd een nieuw beleidsplan opgesteld voor de jaren 2025-2029. Daarmee stond ons een heldere doelstelling voor ogen.

Dankzij de stevige nieuwe basis die in 2024 werd gelegd na de aanstelling van onze nieuwe directeur Ydwer Hoekstra konden onder haar inspirerende leiding, in samenwerking met een gemotiveerd team van vrijwilligers, in 2025 flinke stappen worden gezet in de richting van de realisatie van de in het beleidsplan gestelde doelen.

De uitbreiding van het dienstverband van de directie naar 20 uur per week heeft zichtbaar vruchten afgeworpen. Het vertrouwen van de Provincie Groningen door de toekenning van een tweejaarlijkse subsidie (2025-2026) werkt motiverend, hetgeen verdere groei en professioneler denken en handelen ten goede komt.

Niet onbelangrijk is de toegenomen zichtbaarheid van het CHC Oldambt in het afgelopen jaar. Het aantal bezoekers van de website verdubbelde ten opzichte van 2024, terwijl via de sociale media in 2025 meer dan een kwart miljoen personen werden bereikt. De ingeslagen weg biedt perspectief en vertrouwen voor de toekomst van onze organisatie.

Jan Groenbroek, voorzitter

Watertoren Winschoten, collectie CHC Oldambt

Inleiding door de directie

2025 was een enerverend jaar waarin we veel nieuwe activiteiten hebben kunnen ontplooiën. Allereerst hebben we stappen gezet in onze groei en verdere professionalisering. Dit werd mede mogelijk gemaakt door een tweejaarlijkse subsidie van de Provincie Groningen voor de periode 2025–2026. Deze subsidie, bedoeld voor activiteiten en de versterking van onze bedrijfsvoering, stelt ons in staat onze plannen verder te ontwikkelen en uit te voeren.

In 2025 organiseerden we de tentoonstelling “Wyzwoleni! Bevrijd!” en een goedbezochte Open Monumentendag met als thema architectuur, waarvoor we de autoroute “Romanogotiek rondom de Dollard” ontwikkelden. Ook organiseerden we lezingen en verhalencafés over uiteenlopende onderwerpen. Daarnaast voerden we in opdracht van de gemeente onderzoek uit naar de Joodse geschiedenis van het Oldambt. Op digitaal vlak publiceerden we onze eerste StoryMap over de Poolse bevrijders.

Bovendien hebben we een nieuwe huisstijl geïntroduceerd om onze zichtbaarheid te vergroten, ons online bereik aanzienlijk uitgebreid en konden we dankzij de gemeente Oldambt onze kantoorruimte uitbreiden.

Dit alles is mogelijk gemaakt dankzij veel verschillende partijen. Graag spreken wij onze dank uit aan onze vrijwilligers en stagiairs voor hun inzet, en aan onze samenwerkingspartners, donateurs, bezoekers en financiële partners voor hun betrokkenheid en steun.

Ydwer Hoekstra, directeur

2025 in cijfers

157.800+ websitebezoekers | **263.700+** personen bereikt via social media | **5** lezingen | **1** stageopdracht | **1** autoroute | **1** StoryMap | **1** onderzoeksrapport | **1** expositie | **2** verhalencafé's | **908** archieven in de inventaris | **34** onderzoeksvragen beantwoord | **2.800+** bezoekers Open Monumentendag | **7329** historische foto's in de beeldbank

Ansichtkaart, collectie CHC Oldambt

GROET UIT SCHEEMDERMEER, „TOEKOMST”

2025 in samenwerkingen

Musea Heiligerlee | **Rijksuniversiteit** Groningen |
Gemeente Oldambt | **Koetshuys** Midwolda |
Stedelijk Museum Coevorden | **Museum aan de**
A – 80 jaar vrijheid Groningen | **Stichting**
Landschap Oldambt | **Katie** Ceekay | **Stelmakerij**
Wever | **Plaatselijke belangen** Mussel | **Comité 4**
en 5 mei Mussel

Activiteiten 2025

80 jaar vrijheid

Met: Museum aan de A (80 jaar vrijheid Groningen), Stedelijk Museum Coevorden, Stelmakerij Wever, Musea Heiligerlee, Plaatselijke Belangen Mussel, Comité 4 en 5 mei Mussel, Katie Ceekay.

“Wyzwoleni! Bevrijd!” was onze expositie over Poolse bevrijders in Oost-Groningen. Het project hoorde bij de bundelaanvraag die vanuit Museum aan de A gecoördineerd werd. We vertelden het verhaal van de Poolse bevrijders, niet alleen tijdens de bevrijding, maar ook daarna. Velen van hen konden namelijk niet terugkeren naar Polen en vestigden zich in Nederland – sommigen hier in Oost-Groningen. Kunstenaar Katie Ceekay maakte het interactieve kunstwerk *Vrijheid: los of gestikt?* voor de expositie. We werkten samen met Stedelijk Museum Coevorden, waar het Drentse gedeelte van dit verhaal verteld werd.

De expositie werd geopend op 12 april in Mussel, gezamenlijk met de bevrijdingswandelingen van comité 4 en 5 mei Mussel. Er waren maar liefst 350 mensen aanwezig. In maart ontvingen we 12 klassen van de Noorderpoort Stadskanaal bij de expositie in het kader van burgerschap. In juli verhuisde de expositie naar Museum Slag bij Heiligerlee. Binnen de randprogrammering waren een tweetal lezingen (zie kopje lezingen) opgenomen en een verhalencafé, waarin nazaten van Poolse bevrijders en anderen hun verhaal konden delen. Om de verhalen na afloop blijvend te kunnen vertellen, publiceerden we een [StoryMap](#) op onze website.

Poolse soldaten in Winschoten, collectie: CHC Oldambt

Open Monumentendag

Voor de Open Monumentendag hebben wij een separaat verslag opgesteld. Voor de gedetailleerde verslaglegging verwijzen wij u graag naar dat rapport.

Route Romanogotiek rondom de Dollard

Ter gelegenheid van het thema van de Open Monumentendag, architectonisch erfgoed, maakten we de route [Romanogotiek rondom de Dollard](#). Deze is blijvend te downloaden via onze website. Tijdens de opening van de Open Monumentendag nam wethouder Ger Klein het eerste exemplaar in ontvangst.

Viertorenkerk, symbool van het Oldambt

De opening van onze expositie “Viertorenkerk, symbool van het oldambt” stond gepland op de Open Monumentendag. De expositie is doorgeschoven naar juni 2026 vanwege restauratieplannen van het Groninger Landschap op de expositielocatie. Wel hebben we alvast een verhalencafé gehouden op 27 februari, waarin inwoners verhalen en objecten mee konden brengen. Binnen dit café stelden we samen de kaders vast voor het project. Verder zijn alle plannen gemaakt en de nodige voorbereidingen getroffen om het project alsnog ten uitvoer te brengen.

Close-up van Glas-in-lood door Johan Dijkstra, afkomstig uit voormalig gemeentehuis Midwolda.

Joodse geschiedenis Oldambt

De gemeente Oldambt kocht recent de voormalige synagoge van Bad Nieuweschans aan, met het doel de joodse geschiedenis van het Oldambt hier voor het voetlicht te brengen. In opdracht van de gemeente heeft het CHC Oldambt onderzoek gedaan naar de joodse geschiedenis van de regio en hier een rapport over opgesteld. Dit resulteerde in ons onderzoeksrapport *De sjoel van Nieuweschans: Plaats van herinnering*.

Vergeeten Landschap: historische gewassen uit het Oldambt

Van het project *Vergeeten Landschap* stond de onderzoeksfase gepland in 2025. In het najaar zijn twee stagiairs, masterstudenten geschiedenis van de Rijksuniversiteit Groningen, hiermee aan de slag gegaan. Zij hebben de inhoudelijke lijnen van het project uitgezet.

Lezingen

We verzorgden in totaal een vijftal lezingen in 2025:

- Otto Knottnerus: Viertorenkerk (Het Koetshuys Midwolda)
- Ydwer Hoekstra: Poolse bevrijders in Oost-Groningen (Stelmakerij Wever)
- Kees van der Ploeg: Laatromaanse kerkenbouw (Stefanuskerk Finsterwolde)
- Harold de Jong: Poolse bevrijders over de Hondsrug (Museum Slag bij Heiligerlee)
- Roman Cuber: Zoon van een Poolse bevrijder (Boschpoort Winschoten)

Communicatie, marketing en bereik

Onze communicatie en marketing verliep via:

- Onze website
- Social media (LinkedIn, Facebook, Instagram)
- Nieuwsbrieven (drie per jaar)
- Persberichten
- Regiomarketingpartijen

Het bereik van onze digitale marketing is in 2025 sterk gegroeid ten opzichte van 2024:

- Website:
 - 2024: 73.000 bezoekers
 - 2025: 157.809 bezoekers
- Sociale media:
 - 2024: 20.000 personen bereikt
 - 2025: 263.722 personen bereik

Reflectie op de Cultural Governance Code

Bestuur en directie van het CHC Oldambt hebben zich voorgenomen regelmatig te reflecteren op de Cultural Governance Code. Deze code biedt richtlijnen aan culturele organisaties om goed en verantwoord te besturen.

Het bestuur van onze stichting functioneert onafhankelijk. De maatschappelijke waarde van het CHC Oldambt staat voor zowel bestuur als directie te allen tijde voorop.

We zijn een kleine organisatie met een groot takenpakket. Het welzijn van medewerkers en vrijwilligers wordt nauwlettend in de gaten gehouden. Er heerst een open cultuur en met regelmatige gesprekken wordt er ruimte gecreëerd om te praten over welzijn op de werkvloer. Waar mogelijk worden beslissingen samen met vrijwilligers gemaakt. Goed werkgeverschap voor betaalde krachten is eveneens belangrijk voor de stichting. De directie heeft in 2025 een uitbreiding van uren kunnen krijgen met een vast contract. De stichting beseft dat investeringen in medewerkers en vrijwilligers – in financiële termen, maar ook in arbeidsvoorwaarden die niet in geld uitgedrukt worden – belangrijk is voor de duurzaamheid en ontwikkeling van de organisatie.

De omvang van onze organisatie brengt ook risico's met zich mee, zowel financieel als organisatorisch. Om deze risico's bewust te managen, hebben we gewerkt aan het spreiden van onze inkomstenbronnen. We zijn in 2025 actief bezig geweest met het werven van verschillende fondsen, tot nu toe met succes. Het inzetten op het werven van (nieuwe) donateurs blijft een verbeterpunt voor de toekomst. Organisatorisch gezien is – vanwege de omvang van onze organisatie – het wegvallen van een medewerker of vrijwilliger een van de grotere risico's. In het verleden is er op die manier kennis uit de organisatie verdwenen. Er is in 2025 hard gewerkt aan het managen en ordenen van gegevens en kennis. Vooralsnog blijft dit een voortschrijdend proces.

We blijven ons bewust van verbeterpunten. We willen vaker met bestuur en directie evalueren op de Cultural Governance Code. We zijn voornemens dit jaarlijks tijdens het opstellen van het jaarverslag te doen en het in die verslagen ook te benoemen, te beginnen met het verslag van 2025 dat nu voor u ligt.

Financieel overzicht

Exploitatie 2022-2025

Exploitatie CHC	2022	2023	2024	2025	2020	2022	2023	2024	2025
	opbrengst	opbrengst	opbrengst	opbrengst	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten
Archieven/Beeldbank/Collectie/Bieb	€ 62,00	€ -	€ -	€ 88,00	€ 37,95	€ -	€ 12,50	€ 350,20	€ -
Beheer CHC o.a rente	€ 73,00	€ 956,13	€ 1.753,25		€ 3.533,94	€ 1.967,93	€ 3.757,14	€ 965,02	
NOW	€ 3.676,00	€ 2.547,00					€ 2.679,00		
Donaties CHC	€ 220,00	€ 698,00	€ 2.600,01	€ 6.082,51			€ -		
Personeel			€ 1.000,00	€ -	€ 35.718,35	€ 20.675,93	€ 32.147,91	€ 22.678,47	€ 30.966,25
Personeelkosten ziekte/loonbelasting	€ 13.268,72	€ 14.954,33	€ 5.496,58	€ 64,00				€ 14.049,55	€ 8.136,97
Vrijwilligers									€ 1.118,70
Open Monumentendag	€ 2.000,00	€ 2.500,00	€ 5.170,00	€ 5.950,00				€ 7.885,06	€ 3.110,59
Kantoorbenodigheden, best kosten								€ 2.738,39	€ 862,20
80 jaar vrijheid			€ -	0				€ 393,64	€ 8.242,99
Joodse geschiedenis				€ 15.000,00					€ 10.064,97
Vestingmuseum				€ 1.500,00					€ 800,00
Historische gewassen									€ -
Collectie, Bibl.				€ -					€ 240,67
Organisatieverbetering				€ 28.855,00					€ 7.314,17
Bank				€ 1.511,99				€ 248,38	€ 338,97
Subsidies									
Subsidie gemeente niet project-gerelateerd	€ 24.000,00	€ 24.331,00	€ 24.331,00	€ 27.931,00					
Subsidie project Ambonezenbosje	€ 2.400,00								
Scholten fonds		€ 5.000,00							
Bernhard cultuurfonds		€ 2.200,00							
Carillon subsidie	€ 6.600,00	€ 6.600,00	€ 6.600,00						
Carillon donaties/kosten	€ 570,00	€ 300,00	€ 180,00		€ 5.025,00	€ 6.818,42	€ 6.394,54	€ 5.023,91	€ 2.869,64
Activiteiten/dag vh PARK	€ 60,00				€ 702,20	€ 5.442,25	€ 4.418,36	€ 47,97	
Verkoop verhuur en educatie	€ 312,75	€ 5.635,93	€ 199,63	€ 87,31	€ 12,93	€ 616,60	€ 11,25		
Vrieslandt					€ 2.200,00		€ -		
Vrouwentoonstelling									
4 en 5 mei									
Verhuizing					€ 203,70				
Derk Sibolt Hovinga					€ 9.222,76	€ -			
Johannieters						€ -	€ -		
Voorziening verhuizing						€ 1.500,00	€ 1.500,00		
Voorziening organisatieverbetering						€ 5.000,00			€ 21.540,83
Voorziening UWV/vrijval			€ 10.000,00		€ 2.528,43		€ 10.000,00	€ 10.000,00	
Verlies / Winst						€ 11.221,34	€ 4.801,69	€ 1.573,34	€ -8.537,14
Totaaltelling	€ 53.242,47	€ 65.722,39	€ 57.330,47	€ 87.069,81	€ 59.185,26	€ 53.242,47	€ 65.722,39	€ 57.330,47	€ 87.069,81
Carillon bij af			€ 1.756,09						

Balans 2022-2025

Debet	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	Credit	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Banksaldo	€ 98.980,61	€ 115.166,40	€ 105.963,03	€ 119.207,98	Eigen vermogen	€ 48.982,00	€ 60.203,34	€ 65.005,03	€ 63.431,69
Kassaldo					Toevoeging winst	€ 11.221,34	€ 4.801,69	€ -1.573,34	€ -8.537,14
Leningen / ug					Voorziening verhuizing	€ 4.500,00	€ 6.000,00	€ 6.000,00	€ 6.000,00
Rente					Reserve Carillon	€ 20.389,82	€ 20.741,40	€ 21.246,86	€ 23.002,95
Vorderingen		€ 1.500,00			toe/afname carillon	€ 351,58	€ 505,46	€ 1.756,09	€ -2.869,00
Debiteuren carillon					Crediteuren				
Scholten Kamminga fonds inz Ambonezenbosje	€ 5.000,00				Voorziening OHW	€ 35.605,56	€ 45.605,56	€ 35.605,56	€ 35.605,36
Kunstraad Groningen inz Ambonezenbosje	€ 5.000,00				Voorz.org verbetering	€ 10.000,00			€ 21.540,83
Pr Bernhard-Cult. Fonds inz digit Museum	€ 2.200,00				Overlopende passiva	€ 871,71	€ 55,81	€ 925,78	€ 1.167,24
	€ 111.180,61	€ 116.666,40	€ 105.963,03	€ 119.207,98		€ 111.180,61	€ 116.666,40	€ 105.963,03	€ 119.207,98
Voorziening OHW/Uwv = extra loonkosten etc. ivm vervanging									
Subsidieaanvragen Pr. Bernhard Cultuurfonds, Kunstraad Groningen en het Scholten Kammingafonds zijn nog niet uitbetaald, Prins Bernhard -Cultuurfonds in febr. 2023									

Toelichting door de penningmeester

Het bestuur van het CHC is van mening dat zij enig financieel risico moet willen dragen. Dit heeft inmiddels geleid tot een aantal succesvolle projecten. Wanneer een stichting bereid is eigen middelen in te zetten geeft dat vertrouwen. Daar zijn we dankbaar voor. Zo heeft de provincie ons in september 2025 een subsidie toegekend die, formeel, in 2025 uitgegeven zou moeten zijn. Dat is ons niet gelukt. Wel zijn de projecten gestart, maar de betaling vindt plaats in 2026. Dit is de reden waarom we een voorziening hebben opgenomen. We hebben de verslaglegging uitgebreid zodat beter zichtbaar is wat ieder project heeft gekost c.q. heeft opgebracht. Noot hierbij is dat de personele kosten niet voor ieder project in de resultatenrekening zijn opgenomen. De salarisbetaling van onze beiaardier is halverwege 2025 overgenomen door de gemeente Oldambt. Extra bespelingen en activiteiten kunnen ten laste worden gebracht van de reserve carillon. Voorstellen hiertoe heeft de beiaardier in 2025 niet gedaan.

Hein Hilarides, penningmeester

Organisatie en contact

Bestuur*

Jan Groenbroek | voorzitter

Marianne Ootjers | secretaris

Hein Hilarides | penningmeester

Henriëtte Kemper | algemeen bestuurslid

Directie

Ydwer Hoekstra | directeur

Vrijwilligers

Joke Schoenmaker | onderzoek, genealogie, bibliotheek

Fokko Kuiper | beeldbank

Kees de Warle | projecten

Richard de Bruijn | archief

Rense Louwes | algemene ondersteuning en communicatie

Chiara Mancuso | collectie en tentoonstellingen

Taylor de Geus | collectie en tentoonstellingen

Historisch adviseur

Otto Knottnerus | historisch socioloog, historicus

Stagiairs

Erwin Schaefer | student master History & Heritage Consultancy aan de RUG

Agata Pawlukowicz | student researchmaster Geschiedenis aan de RUG

Organisatiegegevens

Website | www.chcoldambt.nl

Email | info@chcoldambt.nl

Telefoon | 06 12 46 18 49

Bezoekadres | Esbörgstraat 1, 9679 BS, Scheemda

Postadres | Brugstraat 2, 9679 BR, Scheemda

KVK | 02063839

Bank | NL87 ABNA 0520 8148 86

RSIN | 814999384

* Het CHC Oldambt wordt bestuurd door Stichting Geschiedschrijving Oldambt

CHC Oldambt